విలాసిని

—అడ్లూరు రఘురామరాజు

మెడికల్ కాలేజి నుంచి అరువు తీసుకున్న భవనాలలో గోవా యూనివర్సిటీ లైబ్రరీ.

"గివ్ మి దిస్ బుక్ ఫార్ ఓవర్ నైట్" లైబ్రరీ కౌంటరు దగ్గర అడుగుతున్న జీనా గొంతు వినబడలేదు. సుభాష్ చేతుల నుంచి జారి కింద పడిన పుస్తకాల శబ్దం గమనించలేదు. సునంద వచ్చి తన ముందు కుర్చీలో కూర్చున్నా - చలించలేదు. లైబ్రరీలో ఒక మూల కుర్చీలో కూర్చుని అచేతనంగా బెర్గ్‌సన్ "బీయింగ్ అండ్ టైమ్" పేజీలు తిరగేస్తోంది విలాసిని. కాలగమనంలో ఆమె మనసు మత్తుగా పిచ్చి పిచ్చిగా సంచరిస్తోంది.

చిన్నగా భుజం తట్టి, రహస్యంగా "ఆ పిల్లి గడ్డం వాడు ఏమంటాడు?" అన్న లీల మాటలతో, స్పృహతో ఈ లోకంలోకి జారిపడింది విలాసిని.

పిల్లిగడ్డంవాడు విలాసిని పి.హెచ్‌డి. గైడు. లీల ఈ సంవత్సరమే ఎం.ఎ. ఎకనమిక్స్‌లో చేరింది. వాళ్ళది గుంటూరు.

"పద" అని అనకుండానే క్యాంటీన్ వైపు అలవాటు ప్రకారం దారితీసి రెండు టీలు ఆర్డరిచ్చి మాట్లాడింది విలాసిని.

"ఏమంటాడు, వీలైనంత త్వరలో పి.హెచ్‌డి. పూర్తిచెయ్యమంటాడు. టాపిక్ స్పెసిఫిక్‌గా, నిపులంగా వుండాలంటాడు" అంది — అడిగిన అడగని ప్రశ్నలకు జవాబుగా.

"అదే మంచిది గద" అన్న లీల మాటలకు దీర్ఘంగా మనసులో నిట్టూర్చింది విలాసిని. ఆనిట్టూర్పు వెనక ఎన్నో సందేహాలు, నిర్ణయాలు, అనుభవాలు, కోరికలు, నిరుత్సాహాలు, వ్యక్తంలో అవ్యక్తంలో — అర్థాలలో, వాటి అంచుల్లో — ఈ స్పెసిఫికేషన్‌లలో యిముడలేకనే గద తను సాహిత్యం వదలి ఫిలాసఫీకొచ్చింది, జీవితాన్ని వదలి ఆలోచనా జీవితానికొచ్చింది — యిక్కడా యిదే ఎదురు. ఈ స్పెసిఫికేషన్ల వెనక వున్న **assumptions**ని **accept** చెయ్యలేకనే గద ఈ బాధ — తనకిది చాతకాదు, యిష్టం లేదు కూడా. రవి తనను అప్పుడే హెచ్చరించాడు, ఈ ఆలోచనా ప్రపంచం తనకు సమాధానమివ్వలేదని, మార్మిక మజిలీలు తప్పవని. కాని నేనంటే తన కిష్టం లేదు, సంజీదాను అర్థం కాదు.

తన స్నేహితుడు పిలిస్తే లీల చెప్పి వెళ్ళిపోయింది. క్యాంటీన్ వాడికి డబ్బులిచ్చి తను బయటకు నడిచింది. భుజంపై నుంచి వణుకుతూ జారుతున్న పైట కొంగు చెరుగును బొడ్డులోకి దోపుకుంది. దోపిన చెయ్యి అక్కడే నిలిచిపోయి, యిరుక్కుపోయినట్లు - కడుపులో నుంచి తన చేతిని ఎవరో పట్టుకున్నట్లు, నిమిరినట్లు, పలకరించినట్లు, —

"ఏమి డెమొక్రతియాగారు, మీ సోక్రటీసెక్కడ?" అన్న లోకేశ్వర్ పలకరింతతో నిశ్చేష్టురాలై ఈ లోకంలోకొస్తూ క్లుప్తంగా నవ్వింది — జవాబు.

లోకేశ్వర్ బయోటెక్నాలజీలో ఎం.ఎస్సీ. చేస్తున్నాడు. వాళ్ళది బెంగుళూరు. విలాసిని అతన్ని క్విజ్ నాలెడ్జి సిండ్రోమ్‌లో లోకల్ రిప్రెజెంటేటివ్ అని వర్ణిస్తుంటూంది. యూనివర్సిటీకి ట్రోఫీలు అవీ గెల్చుకొస్తుంటాడు. తన ప్రపంచంలో తేదీలు, స్థలాలు, పేర్లకు ప్రాముఖ్యమిస్తుంటాడు. మిగతా విషయాల గురించి అంతగా పట్టించుకోడు. అతని స్వవిషయంలో కూడా అంతే అని విలాసిని అంచనా, అతన్ని ఒకసారి చూపులతో గీకి చూసిన తర్వాత.

"ఈ విశ్వవిద్యాలయాల ***Ivory Towers*** నుంచి కిందికి వస్తానంటే నా వాహనంలో మిమ్మల్ని సంజీవ్‌ దాకా దొర్లించుకుపోతాను" అన్న లోకేశ్వర్ ఆఫర్‌కు,

"లేదండీ, యిప్పుడే కింద నుంచి వచ్చింది" అని సమాధానమిచ్చి, చిన్నగా నవ్వింది — సంభాషణ ఆపులించింది.

ముందుకు నడుస్తోంది. కాంపౌండ్ గోడ దాటి నడుస్తోంది, జరజర, ఆలోచనలకు ముందుగా నడవాలని, వేగం, మత్తు, కళ్ళు తిరగడం, తడబాటు,

కదలింపు, ఊరడింపు — తనలో తాను చూసుకుంటూ, తలపోసుకుంటూ, ఊహల్లో తన్నుతాను పోల్చుకుంటూ — మారింది, కాలంతోపాటు తానూ మారింది. తనొక్కతే మారిందా, మిగతా ఋతువులన్నీ మారాయా. తనొక్కతయితే గర్వించాలా, సిగ్గుపడాలా — తను ప్రత్యేకమా, గుంపులో గోవిందా? తనెందుకు మారాలి కాలంతో — తనెందుకు కాలం వెనక తోకలాగా, ఆకారం వెనక నీడలాగా, పాటకు కోరస్‌లాగా. అయినా కాలం మారుతుందా — సాగుతుందేమో! తను రైలు, కాలం పట్టా — తను పట్టు కాలం పారే నదా — పట్టులో కలిగే మార్పులు తనైతే, కాలం సాగే నదిలో ఉరవడయితే — యిద్దరూ మారుతూ — ఆర్బిట్స్‌లలో కోలాటాలాడుకుంటూ —

నడుస్తో వుంది. ఆలోచనలకు ముందు వెనక మధ్యలో — కాళ్ళు రాసుకుంటూ, గీసుకుంటూ. ముంతమామిడి పండ్ల వాసన, పగరు — రేడియో రిలే స్టేషను — నడుస్తోంది. హారోహోండాను రోడ్డు మూలగా పార్కు చేసి, చాటుగా దూరంగా వెళ్ళేందుకు ధైర్యం లేక, రోడ్డుకు కొంచెం దూరంలో కనీకనబడకుండా కౌగలించుకుంటున్న ప్రేమికులు. రేడియో స్టేషను బిల్డింగు కట్టడానికై కలిపే కాలువ శబ్దంలో కలిసి బిత్తరతో నిశ్శబ్దంలోకి జారుకుంటున్న కన్నడ కూలీల మాటలు — దోగాడుతూ రోడ్డు మీదకు

10-8-90 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక

వస్తున్న పిల్లాడి వెనక [illegible] వరుగెత్తుకుం[illegible] వచ్చే లంబాడీ యువతి —

వరుగెత్తు[illegible] కేపే, మౌనముకుంట[illegible] పోతుంటూ —

వడుస్తూంది — గోవా యూనివర్సిటీ కొత్త [illegible], కవబడకుండా దాచివేసేవ వతీష్ గుజ్రాల్ ఆర్కిటెక్చరల్ సౌందర్య దృశ్యాలు —

"హైం క్యా మేంసాబ్?"

"సాడే పాంచ్"

వడుస్తోంది. ఈదుల్చుకుంటూ — కార్లు, మర్రిచెట్టు, [illegible] టేకింగ్ స్టాఫ్ క్వార్టర్స్ — సెలూన్ బార్. దోనాపోలా. నిలబెట్టేవ కా[illegible] కుతూహలంగా వడుస్తున్న శరీరాలు —

నిలిచి జెట్టీ దగ్గర సిమెంటు బెంచీకామకొని సముద్రం వైపు చూస్తూ వుంది. అంతంలో మొదలయిన అనంతంలోకి అలలు. అలల మంచి [illegible] విరుపడి నిలిపిగా పైకెగిరి నాట్యం చేస్తూ చేపల్లా మళ్ళీ క్రిందపడే నీటి ము[illegible] — యామినీ కృష్ణమూర్తి కళ్ళు —

చలి, వానవ, వరివరాల్లో మార్పులు — యింకొక్క రో[illegible] బోతోంది. కాలం యింకొక్కడుగు ముందుకేసింది. పైట చెరుగు [illegible] మట్టూ మట్టి గట్టిగా కప్పుకుంది. వీర చెరుగు అంచుల్లో [illegible] చూస్తున్న అందం కేసి, ఆహ్లాదకరంగా రక్తం కారుతూ ఆనందం వైపు

[illegible] కి, దోనాపోలా రాక్ [illegible] వ్యూ కేసి — [illegible] దోనాపోలా గుట్ట[illegible] అఘురత్వా వంగి చూ[illegible]. [illegible] లో ఎవరో దూకి అదృశ్య[illegible] — ఆత్మహత్య — మూర్త్య[illegible] [illegible]? మార్యుడా — [illegible] పైకి తీసే ప్రయత్నం [illegible] — [illegible] ఆవలేరా —

[illegible] ఎందుకలా [illegible] శోకంతో తిరిగి వస్తున్నారు. ముగిసిపోయిన మార్యుడు ఏమయివుంటా[illegible] — చీకటి — ముద్దుల మ[illegible] కోసర విలవిలలాడిపోయ్యాడేమో! [illegible]మో! అనంతంలో అదృశ్యమయిన [illegible] —

— నొప్పి, కడుపు నొప్పి, కదలిక, రక్తం, కళ్ళు తిరగడం — [illegible]ది, [illegible] తేలిపోయింది...

[illegible] భారమయిన కళ్ళు తెరిస్తే — స్టాండుకు వేళ్ళాడు[illegible] సీసా, వ్యాక్‌కిట్ [illegible] — ప్రొత్త కాలపు శబ్దాలు — [illegible] మొఖాలతో లోకేశ్వరు, [illegible], ప్రియ, లీల — కన్నీటి [illegible]లో [illegible]తూ, అలల్లాగా [illegible] వాళ్ళు, నీళ్ళల్లో కరిగి [illegible]ల్లో దొర్లుకుపోతున్న వాళ్ళ ఆకారాలు — ◆